

cm  
1  
2  
3  
4  
5  
6  
7  
8  
9  
10  
11  
12  
13  
14  
15  
16  
17  
18  
19  
20  
21  
22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29

Det här verket har digitaliseringen vid Göteborgs universitetsbibliotek.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.

All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.

This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



GÖTEBORGS UNIVERSITET

I Kronhus - Församlingen födde 6 barn: Döde Soldat-hustrun, Brita Ferling, af frossfeber, Dragonen, Anders Dahlholm, af het-sig feber, Soldaten Anders Lustig, af bröstjuska, dito Johan Lemberg af lungjot, affektedade Handtlangaren, Hans Lund, af dito, Caporale, Jonas Hammardahl, af håll och stynge, Caporals-Entan, Maria Hallenberg, af twine-sjuka, Arbets-karlen, Lorents Dahlgren af het-sig feber, och 3 barn af koppor, eller otidig födsel.

### Rundgåeler.

Den 29 dennes kommer på Stadens Auctions-kammare under offentligt utrop at försäljas en här på strömen liggande Huksare 27 svåra läster stor, hvarom nödig underrättelse kan fås af Herr Johan Hinrich Olisch.

Något Pyrmont- och Seltser-watten, samt åtskilliga sortter gryn och grå ärter, utom fönstersglas i korgar, finnes til köps hos Handelsmannen, Herr Pehr Hammarberg.

Skräddaren Bergii tvånnå tomtar, belägne på Kronhus-gatan tät wid Torg-gatan, åro til salu. Jordmånen på den ena tomten är tjenslig til trågård. Om priset kan med ågaren samsrådas.

Hos Sadelmakaren Fock åro til salu magnatsadlar och selar, något af hvarje slag, med mera som hörer til des profession.

Det som nämndes i förra Vecko-bladet om skogselden, och Corparen vid Jonsered, skal ej til alla delar hafta sin riktighet.

\*\*\*

No 31.

# Göteborgska Sagafinnet.

Lördagen, den 31 Juli 1762.

### Om Banco - intäningai\*.

Det är onekeligt, at de capital, hvoraf en Banque består, sprida bland almnheten anseeligare summor, än som tisförene waret i rörelse. Den säkerhet, man har om betalning, och förtroendet til Banquen, har så lyckelig verkan, at man helre tar Banco-sedlar, än hårdaste mynt och weylar: helsewe de sednare hafwa ej samma rig- och säkerhet; och man frågar listet efter sedlarnes inlösen: ty de göra til alla delar samma nyttia som penningar. Handlande få genom Banquar tilfälle, at mot mätteligt intresse förbyta löpande weylar: sedlarne, som gifwas i stället, öpna dem ny credit, och bana dem väg til en utvidgad handel. Hela penninge-värdet kommer i rörelse; då hvor och en ågares fördel så fodrar: flit och art åte uplistwas, penninge-priset faller, och län bewiljas utan svårighet.

H

Man

\* Detta är en fri översättning ur Journal de Commerce, för Martin månad, 1761, num 17 til 16.

Man skiljer likväl mellan Banco - inrätnin-  
gar, hvaraf 3 slag gifwas. Om sedlarne, som  
Banquen utgifver, föreställa et värde, som  
ständigt är i cassan; så underhålls rörelsen, utan  
at sedelmyntet ökes, eller priset på spannemål  
stiger: ty sedlarne åro då goda mynteteken, men  
inga myntynglare. Sådane Banquar fallar  
man inskränkte: hvar de gifwas, vet man icke  
så noga, om icke i Benedig och Amsterdan.

Det andra slaget af Banquar tjenar och han-  
delen. Det låter sin credit wgra gällande, och  
lånar ut med och utan panter, ofta på blotta  
namnet. Des sedlar öfvergå wida sjelfwe Ban-  
co-stocken. Man inskränker sig ej inom den  
nämnda wexel-winsten: man lånar immer fort  
ut egne sedlar. På detta sätt ynglas penningar  
utan ände, likasom waror dyrkas i samma mån.  
Man föregifver, at en sådan Banque är af  
ganska stor betydelse, då myntet försvinner, och  
all rörelse börjar afståndna.

Det tredje slaget är nyttigt ej mindre för han-  
dels, än andra stats-affigter. En sådan Ban-  
que tjenar ej allena til säkerhet och förvar för  
det penninge-värdet, som man sticker i handel,  
utan underhjälper staten tillika. De skulder,  
som kronan ådrager sig, löpa likasom mynt i  
handel, och göra samma nyttia; men stegra pris-  
et på spannemål, på köpmanna-waror, och  
arbeteslöner. Af denna art är den Londonse  
Banquen.

Handels-Banquar åro de endaste, som los-  
wa säkra fördelar; hvilka gå därpå ut, at han-  
dels-arbetet lättas, at spannemål och waror  
komma i frifare rörelse, och at Handlande för-  
ena sig om en cassa. Sådan är Venetianse  
Banquen, sådan den Amsterdamsse, gjord efter  
den förra münster, och nu för tiden ej mindre  
ri, än säker. I denne Banquar hvilat et wäl-  
signat liggande få, och ingen får credit af dem,  
om icke på guld och silfwer-penningar: kan dock  
hända på varbetad metall, efter vigt och vär-  
de: doch förstas, at den som har insatte pennin-  
gar, äger at fodra, når så behagas. Sedel-  
myntet ökes ej synnerligen genom dessa Banco-  
län. Dylige skattamrar anses rätteligen för  
en tilflygt i nöden. Staden Amsterdan har  
gifvet ojäagtiga prof på riktigheten af des Ban-  
que: man har uppwist hela insätningen, och lemnat  
säkra wedermålen, at skatten aldrig blifvit  
rörd, icke en gång i Republiquens uslafte tider.  
Staten wore mindre betungad med skuld, om  
han litet Banquen til; och Holländsse han-  
delen hade redan druknat under penninge-slödet,  
om possarne fädt öpnas.

Hamburger-Banque står nästan på samma  
fötter, som den Amsterdamsse: fölgagteligen  
är crediten god, eburu capitalet ej kommer i  
jämförelse. Sunt är, at denne Banque sätter  
någon del af sit gods i rörelse; men altid på såx  
ter pant, och mot intresse.

Det är i synnerhet Swenske och Angelika Banquen, som låna ut penningar; bågge på olika sätt och vilkor; ovist, huruvida staterna därav winna, eller förlora.

Swenske Banquen utlemnar sine sedlar emot pant och interesse, och des län hafwa nu fåt gett. Des sedlar, som föreställa til sörre delen pantlått egendom, löpa men jag besinna mig, och Låsaren täckes efterstå resten i helsive grundtexten. Författaren yrtrar sig med samma wisheit, som en Banco-Commissarius; och jag tilägnar mig ingalunda sā djupa insigter. Han talar både om mängden af sedelmyntet, och det hårdas osynlighet; sanningar, som förfarenheten tyckes stadfästa. Han namner och, at Sverige förlorar 30 til 40 på hundradet genom Wexel-coursen. Jag håller denne sednare för en bedräfvelig spåman, som witnar om Sveriges skuld och underwigt i handel: det står ej heller fel, at coursen härrjar inom Riket, och gör imponer omt i almänhet; men at Sverige därigenom förlorar 30 til 40 på hundradet hos utlanningen, följer just icte. Författaren blandar förmödeligen cours och högt agio tillsammans.

Londonse Banquen blef inrättad under den tredje Wilhelmi, i affigt at bista staten med penningelån. Inrättningen är följuende: Banquen tar af almänheten penningar i förvar, eller mot interesse, hvilket intygas på gifne sedlar: där emot lånar Banquen ut anseelige summor til staten,

staten, likaledes mot årlig tackfagelse. Parlamentet, som går i borgen för Banquen, tillstår den sistnämnde nödiga medel, såsom årligt intresse för länken. Saledes är förtroende til staten det grundfästet, hwarpå almänna fäterheten stödjer sig därfrådes. Det är troligt, at denne knuten binder det almänna och de enskiltes wäl tillsammans; men sedan förtroendet gådt alt för wida, och Angelika mynteknen wuxet til öfvermåttan; fruktar man, at handel och flit gar omsider på de lyckslagige där under; til följe af den hifeliga dyrhet, som et förringat penningsvärde naturligen medförer.

## Swad nytt i Staden?

### Köta Stads-nyheter.

#### Götheborgske Wexel-coursen.

Onsdagen, den 28 Julii.

London	-	-	97	-	-	Dal. Kmt.
Amsterdam	-	dub.	93	uso	Mfk	Kmt.
Hamburg	-	-	93	-	-	Mfk Kmt.

Antomme års Skepparne Johan Wahlberg ifrån Hull med barlast, Jacob Nabstedt ifrån Watherford med dito, Börge Lind ifrån St. Ubes och Lissabon med salt, Robert Birrell ifrån

Lieth med barlast, Hans Lamberg ifrån Cross-  
wit med salt och bränwin, Carl Fred. Tallberg  
ifrån Lieth med mursten och Tobaks-blader,  
John Wilky ifrån dito med stenkol, och Anders  
Stare ifrån Amsterdam med packhus-gods.

**Utgångne åro Skepparne** Georg Shepherd  
til Scotland, Anders Lundwall til Aberdeen,  
Jöns Simonsson til Hull med järn och bräder  
och Nicolas Elfström til Holland med järn, sill  
och bräder.

**Helsingör.** Den 16 Julii gingo härigenom  
Skepparne Nils Stenman ifrån Petersburg til  
Göteborg med hampa, Bengt Persson Hans-  
hals, Peter M. Larsson, Cornelius Jönsön  
och Peter Anders Holmström ifrån Stockholm  
til Göteborg, Lissabon, Dublin och Porto med  
järn, Lars Steneck ifrån Narwa til Göteborg  
med lin. Den 17 dito, Börje Hemmert ifrån  
Stockholm til Göteborg med järn, Hindrich  
Bentie, och Hindrich Schüllerborg ifrån Bre-  
men til Calmar med barlast. Den 18 dito,  
Hindrich Schüllken ifrån Bremen til Stockholm  
med barlast, Peter Ebbesson ifrån Carlshamn  
til Göteborg med ståfver, Jacob Heldtman  
ifrån Norrköping til Glasgau med bräder, Hin-  
drich Swensson ifrån Liebau och Calmar til Liss-  
abon med lin, Hans Matssen Hwid ifrån Kö-  
penhamn til Göteborg med barlast, Peter Jo-  
hansson, och Hindrich Holtfreder ifrån Amster-  
dam til Stockholm och Åbo med styck-gods.  
Den 19 dito, Joh. Søm. Rahm ifrån Stock-  
holm

holm til Bristol med järn, Olof Norberg ifrån  
Pillau til Marstrand med barlast, Johan Gross  
se ifrån London til Köpenhamn och Wolgast  
med styck-gods. Den 20 dito, Olof Johan  
Hultin ifrån Riga til Göteborg med lin, Joh.  
N. Wendt ifrån Norrköping til Amsterdam med  
järn, Anders Udbult ifrån Carlshamn til Rot-  
terdam med bräder, Thomas Webster ifrån  
Montros til Stockholm med barlast, Theunis  
Groenewege ifrån Amsterdam til Stockholm  
med Tobak, Cornelius Pieter Peer ifrån Wol-  
gast til Mallaga med ståfver. Den 21 dito,  
Nommert Minnes ifrån Amsterdam til Wol-  
gast med styck-gods, Edward Robson, och Ro-  
bert Thompson ifrån Newcastle til Wismar och  
Wolgast med stenkol. Den 22 dito, Simyn  
Pieters ifrån Embden til Stockholm med sten.

### Sma Kyrko-tidningar.

Nådårs-Prädikanten uti Lundby i Våtles-  
hårad, Herr Severin Jac. Ström, har erhåll-  
let namn af Vice-Pastor.

I Dylfa Församlingen Döde Handelsman-  
nen Herr Fridrici, och 1 barn.

I Kronhus-Församlingen född 1 barn:  
Döde Corporals Enkan, Cathrina Hammar-  
dahl af feber, och 2 barn, af slag och tröffen.

### Kundgörelser.

Af Herr Lector Nothofs Hushåls-Magasin  
dro flera Exemplar hitsjände. Tillokningen för  
dem,

dem, som pränumererat, är allenast i Dalei S:mt, hvilket härmend erinras.

Consistorium förbehåller sig, at de som låtet en hop osörfälde boksamlingar utinågot af Gymnasii-rummen quarbliswa, tækas fördersameligen, och inom 3 månader, afhenta förenämde egendom, som i vidrig händelse tillerkännes Bibliothequet.

På Kyrkogatan vid wallen utbjudes mot hyra sal, kammare, kök och mellanstufwa i öfver och för en handlande nödig bod, jámte stuwwa contoir och affisten, uti undervåningen. Dessa utan står up i gården en sillebod åt hyra. Klär demakaren Christian Frank har mödan, at gifwa närmare besed om altsamman: Han bor på Kongsgatan vid wallen.

Wid Hospitalet åstundas til Michaelis tiden en kåf hushållerka, som förstår at köka, brygga och baka, m. m. Den som finner sig hågad til denna tjenst, anmeldé sig med snaraste hos Föreståndarer, Herr Carl Habicht.

Den som åstundar information uti ritkonsten anmeldé sig hos Herr Gustaf Nittrau, som lever närmare underrättelse.

I morgon hålls sista Bruns-prädikan för innemvarande år vid Carls port.

### Rättelse.

Uti N:o 29, s. 231, r. 18 står den 19 dito läs den 9.

\*\*\*

N:o 32.

## Götheborgska Sagafine.

Lördagen, den 7 Augusti 1762.

### Critiska nyheter.

Lund. Hans Excellence, Riksrådet, och Academiā Cancelleren, m. m. Högvälborne Grefwen, Herr Carl Gustaf Löwenhielm, har redan före 3 månader åtaget sig denna Academias hågn och styrsel; hwardöwer lärda verlden härstådes förklarat sin wördsamste fagnad i 4 samfalte dagar. Utom hselfwa Programmet, hvilket Herr Professor Laurel, såsom Rector Magnificus utgifwer, räknar jag et duften, och däribland en hop mindre lyckeliga, lyckönsningar. Hwad Programmet angår, så finner jag just ingen obegripelighet på titelbladet, som någre påsta; doch lärer sammanhanget vara mindre lätt att fatta. Jag utredet det så: Lars Laurel, Acad. Gothor. Carol. Rector, invitat magnos literarum Patronos, Patres Civivesque Academicos hoc Programmate, ad Festum (Nb. Substant.) Academicum cele-

Ji

bran-